

รายวิชา ภาษาไทย

รหัสวิชา ท๑๖๑๐๑

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

ทบทวนชวนคิด
ประโยชน์สามัญ

ครูผู้สอน ครูชลภักดี คงกำเนิด

คำถามชวนคิด

คำถาม : นักเรียนยังจำความหมายของ
ประโยคได้หรือไม่ อย่างไร

คำตอบ : ประโยค คือ คำที่เรียงต่อกันแล้ว
มีความหมายอย่างไรอย่างหนึ่ง

คำถามชวนคิด

คำถาม : นักเรียนคิดว่าส่วนประกอบของ
ประโยคมีอะไรบ้าง

คำตอบ : มีประธานและภาคแสดงเป็น
ส่วนประกอบของประโยค

ทบทวนส่วนประกอบของประโยค

พ่อของผมทำงานเหนื่อยมาก

ประธาน	ภาคแสดง
พ่อของผม	ทำงานเหนื่อยมาก

ทบทวนส่วนประกอบของประโยค

แม่ของฉันหันพักกาดสวยมาก

ประธาน	ภาคแสดง
แม่ของฉัน	หันพักกาดสวยมาก

คำถามชวนคิด

คำถาม : นักเรียนคิดว่าประโยคดังกล่าวจัดเป็นประโยคชนิดใด เพราะอะไร

คำตอบ : ประโยคสามัญ เพราะประโยคดังกล่าวไม่มีอนุประโยคเป็นส่วนขยาย

ทบทวนชวนคิด

ประโยชน์สามัญ

จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. บอก ความหมายและลักษณะของประโยคสามัญได้

๒. แต่ง ประโยคและ จำแนก ส่วนประกอบของประโยคสามัญได้

๓. บอก วิธีการนำความรู้เรื่อง ประโยคสามัญ ไปปรับใช้ได้

ประโยคสามัญหรือประโยคพื้นฐาน

คือ ประโยคที่ประกอบด้วย นามวลี
ซึ่งทำหน้าที่เป็น ประธาน ในประโยค และ
กริยาวลี ทำหน้าที่เป็น ภาคแสดง

สรุปเนื้อหาจาก : บรรทัดฐานภาษาไทย เล่ม ๓

ประโยคสามัญ จะมีกริยาวลีเดียวหรือ
มีหลายกริยาวลีก็ได้ เช่น

๑. ฉันรับประทานอาหาร (กริยาวลีเดียว)
๒. สุดาทำอาหารกินเอง (หลายกริยาวลี)

สรุปเนื้อหาจาก : บรรทัดฐานภาษาไทย เล่ม ๓

ประโยชน์สามัญ ที่มีกรียววลีเดียว

เด็กหญิงสุนันท์นั่งในห้องเรียน

ประธาน	ภาคแสดง
เด็กหญิงสุนันท์	นั่งในห้องเรียน

ปรัชญาพลเพียงเป็นหัวหน้า

ประธาน	ภาคแสดง
ปรัชญาพล	เพียงเป็นหัวหน้า

พ่อกับพี่รดน้ำต้นไม้

ประธาน	ภาคแสดง
พ่อกับพี่	รดน้ำต้นไม้

น้องสาวของฉันทินชนมจีน

ประธาน	ภาคแสดง
น้องสาวของฉันทิน	กอินชนมจีน

ประโยชน์มากมาย
ที่มีหลายกริยาวลี

รถยนต์สีแดงไหลทับลูกแมว

ประธาน	ภาคแสดง
รถยนต์สีแดง	ไหล-ทับลูกแมว

สมเกียรติฯ ขั้บรณขั้บมคคอง

ประธาน	ภาคแสดง
สมเกียรติ	ขั้บรณ-ขั้บมคคอง

คลื่นซัดบ้านพังหมด

ประธาน	ภาคแสดง
คลื่น	ซัดบ้าน-พังหมด

คุณป้าไปซื้อของที่ตลาด

ประธาน	ภาคแสดง
คุณป้า	ไป-ซื้อของที่ตลาด

ประโยคสั้น ๆ บางประโยคถือเป็นประโยคสามัญ
เช่น

๑. ง่วงเหลือเกิน
๒. กินขนมสิ
๓. เตียวตีนะ

มีกริยาวลีเดียว

สรุปเนื้อหาจาก : บรรทัดฐานภาษาไทย เล่ม ๓

กิจกรรม

ค้นหาประโยชน์คสามัญ

ราชสีห์เจ้าป่ากำลังนอนหลับอย่างสบายใจ หนูตัวหนึ่งวิ่งซุกซน
จนเปลือยไต่ขึ้นไปบนร่างของราชสีห์ ทำให้ราชสีห์ตื่นและร้องคำราม
ด้วยความโกรธ ราชสีห์ตะปบหนูอย่างรวดเร็ว หนูตกใจกลัวจนตัวสั่น
พร้อมร้องขอชีวิตและกล่าวว่า หากปล่อยตัวเองไป ในวันข้างหน้า
อาจสามารถช่วยเหลือราชสีห์ได้ ราชสีห์จะหัวเราะเยาะหนู แต่ก็ยอม
ปล่อยหนูไป

ต่อมาวันหนึ่งราชสีห์ออกล่าเหยื่อแล้วพลาดท่าติดบ่วง
ของนายพราน มันพยายามดิ้นเท่าไรก็ดิ้นไม่หลุด หนูได้ยิน
เสียงร้องของราชสีห์จึงเข้ามาช่วยเหลือด้วยการกัดแทะบ่วง
จนขาด ทำให้ราชสีห์รอดชีวิตมาได้ จากความช่วยเหลือของ
หนูตัวเล็ก ๆ นั่นเอง

ตัวอย่าง ประโยคสามัญที่ปรากฏอยู่ในเนื้อหานิทาน

- ราชสีห์เจ้าป่ากำลังนอนหลับ
- หนูตัวหนึ่งวิ่งซุกซน
- ราชสีห์ตื่นนอน
- ราชสีห์ตะปบหนู

กิจกรรมพัฒนาการเรียนรู้

คำชี้แจงการทำใบงาน

ให้นักเรียนทำใบงานที่ ๕ **ประโยคสามัญ** โดยแต่ง
ประโยคสามัญแล้วจำแนกส่วนประกอบของประโยค
ให้ถูกต้อง

คำชี้แจงบทบาทครูปลายทาง

- ๑) แจกใบงานที่ ๕
เรื่อง **ประโยชน์สามัญ**
- ๒) สังเกตการทำงานของนักเรียน
และให้คำแนะนำในการทำงาน
- ๓) ประเมินการแต่งประโยชน์สามัญ
และจำแนกส่วนประกอบประโยค

คำชี้แจงกิจกรรมนักเรียน

- ๑) ทำใบงานที่ ๕
เรื่อง **ประโยชน์สามัญ**
- ๒) เมื่อนักเรียนทำใบงานเสร็จแล้ว
ให้ส่งที่ครูประจำชั้น/ครูประจำวิชา
เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง

ใบงานที่ ๕

ตอนที่ ๒ ให้นักเรียนแต่งประโยคสามัญและจำแนกส่วนประกอบของประโยคสามัญให้ถูกต้อง

๑. แต่งประโยคได้ว่า.....

นามวลี (ประธาน)	กริยาวลี (ภาคแสดง)

๒. แต่งประโยคได้ว่า.....

นามวลี (ประธาน)	กริยาวลี (ภาคแสดง)

๓. แต่งประโยคได้ว่า.....

นามวลี (ประธาน)	กริยาวลี (ภาคแสดง)

๔. แต่งประโยคได้ว่า.....

นามวลี (ประธาน)	กริยาวลี (ภาคแสดง)

๕. แต่งประโยคได้ว่า.....

นามวลี (ประธาน)	กริยาวลี (ภาคแสดง)

ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

สรุป

การทำกิจกรรม

และตรวจสอบความถูกต้อง

แนวคำตอบประโยคสามัญญ

นามวลี (ประธาน)	กริยาวลี (ภาคแสดง)
๑. แม่ครัวหลายคน	กำลังทำอาหารกลางวัน
๒. พ่อกับน้อง	กำลังรดน้ำต้นไม้
๓. อุบลและวรรณภา	กำลังกินส้มตำ ซุบหน่อไม้ และหมูทอด
๔. พลอยใส	ทำอาหารอร่อยมาก

คำถามสรุปบทเรียน

คำถาม : การเรียนรู้เรื่อง “ประโยชน์สามัญ”
มีประโยชน์อย่างไร

คำตอบ : ทำให้นักเรียนสามารถเข้าใจ
ส่วนประกอบของประโยชน์สามัญได้ดี

บทเรียนครั้งต่อไป

ทบทวน ชวนคิด

ประโยคซ้อน

สามารถดาวน์โหลดได้ที่ www.dltv.ac.th

รายวิชา ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

สิ่งที่ต้องเตรียม

- ใบความรู้ เรื่อง ประโยคซ้อน
- ใบงาน เรื่อง ประโยคซ้อน
- บัตรคำ/แถบประโยค (ถ้ามี)

สามารถดาวน์โหลดได้ที่ www.dltv.ac.th
รายวิชา ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

